

Casus Nienke den Hoed

Al sinds de basisschool heeft Nienke (17 jaar) een duidelijk idee over haar toekomstige beroep: 'kraamverzorgster' staat bovenaan haar lijstje.

Nienke is de oudste dochter van een gezin met drie kinderen. Toen ze negen was, werd haar jongste zusje geboren en die gebeurtenis plus alles wat daaromheen gebeurde, heeft een diepe indruk achter-

gelaten. Haar moeder beviel toen 's nachts.

Nienke en haar broertje werden kort na de geboorte door haar vader wakker gemaakt

om het nieuwe zusje te begroeten. De sfeer

die er toen was, de blijdschap, de beschui-

ten met muisjes, het bezoek met cadeautjes

ook voor haar en haar broertje Jaap, daar

denkt ze met plezier aan terug. Het was dan

ook geen verrassing dat Nienke zich aan-

meldde voor de opleiding tot verzorgende.

Nu, na een half jaar theorie- en praktijklessen op school, is Nienke bezig met haar eerste stage. Niet alle leerlingen konden geplaatst worden bij de instelling van hun keuze: er waren meer plaatsen beschikbaar in de ouderenzorg dan in de kraamzorg. Nienke was dan ook erg blij dat zij wel de stage van haar voorkeur kon lopen.

De instelling voor kraamzorg waar Nienke werkt, maakt deel uit van een grote thuiszorginstelling met diverse vormen van zorg- en dienstverlening.

Na de geboorte van haar zusje wist Nienke al direct dat ze kraamverzorgster wilde worden.

Nienke is halverwege haar stageperiode en heeft al in een aantal gezinnen stage gelopen. Omdat ze niet alleen in haar eigen woonplaats stage loopt, heeft ze van haar vakantiegeld een brommer gekocht. Zo is ze niet meer afhankelijk van het openbaar vervoer om op tijd in de verschillende gezinnen te zijn.

Sinds maandag heeft Nienke 'op wacht' gezeten en deze woensdagochtend krijgt ze eindelijk om kwart voor zeven een telefoontje van de planner van het kraamcentrum dat er een gezin voor haar beschikbaar is. Meteen krijgt ze de naam door van de kraamverzorgende die haar de komende periode gaat begeleiden. Deze kraamverzorgster, Truus van Westen, is een zeer ervaren vrouw van in de veertig en is dezelfde die Nienke in haar eerste gezin begeleid heeft. Nienke weet nog niet

of ze hier nou zo blij mee is, want het eerste contact verliep nogal stroef. Ze was toen zelf zo zenuwachtig en onzeker en Truus was precies het tegenovergestelde. Veel tijd om hierbij stil te staan, heeft ze nu niet, want ze wordt om acht uur verwacht bij de familie Louwers, waar vannacht thuis om vijf minuten voor drie het tweede kind geboren is. De bevalling is begeleid door de verloskundige en is vlot en zonder complicaties verlopen.

Nienke is blij dat de wacht maar twee dagen duurde, want wachten op werk vindt ze wel een nadeel van het beroep van kraamverzorgster.

Nu moet ze eerst zorgen dat ze snel gaat douchen en aankleden.

In de kraam, heeft ze nu wel gemerkt, wordt ook op het uiterlijk van de kraamverzorgende gelet. Ze heeft een hele waslijst met voorschriften over haren en kleding en dergelijke.

In haar uniform ontbijt ze met haar vader, die meestal vroeg naar zijn werk gaat, groet haar moeder, broer en zusje, die nog in bed liggen, en vertrekt op haar brommer om half acht naar het gezin. Ze heeft ruim de tijd; ze is liever iets te vroeg dan te laat.

Om tien voor acht parkeert Nienke haar brommer aan de zijkant van een royale twee-onder-een-kap-woning in een stadswijk en belt aan.

De deur wordt opengedaan door vader Joost Louwers en David, een peuter van

De eerste dag: tempol

bijna twee in pyjama. "Goedemorgen, mijn naam is Nienke den Hoed, ik kom als stagiaire bij u werken, van harte gefeliciteerd met de geboorte van uw dochter!" stelt Nienke zich voor.

Na de begroeting legt Nienke snel uit dat ze graag wil wachten tot Truus, de gediplomeerde kraamverzorgster, arriveert. Meneer Louwers ziet haar onzekerheid, zet haar in de huiskamer met een kop thee en gaat naar boven naar zijn vrouw Loes. David hobbelt achter hem aan, ondertussen steeds "Baby uit de buik!" zeggend.

Gelukkig komt Truus stipt om acht uur. Weer doet meneer Louwers de deur open. Nadat ze elkaar kort begroet hebben, spreekt Truus met Nienke af dat ze haar maar moet volgen en dat ze rond koffietijd even rustig gaan zitten om afspraken te maken over dit nieuwe leergezin voor Nienke.

Boven maken Truus en Nienke kennis met moeder Loes Louwers en baby Laura, een wolk van een dochter, die heerlijk ligt te slapen in een rieten wieg naast het bed van Loes. Truus stelt heel gericht vragen aan Loes en noteert de antwoorden meteen in het zorgplan. De heer en mevrouw Louwers vragen nadrukkelijk om met de voornaam aangesproken te mogen worden. Dat 'gemeneer' en 'gemevrouw' vinden ze niet zo passen. Truus en Nienke stemmen hiermee van harte in.

Loes beantwoordt vragen en Truus schrijft in het zorgplan.

Al snel blijkt dat David alle aandacht en drukte erg interessant vindt. Doorlopend vraagt hij aan Nienke om zijn speelgoed te komen bewonderen. Nienke is blij met deze afleiding en gaat op zijn vragen in. Joost vraagt aan haar of ze wil meehelpen David in bad te doen en aan te kleden. Ze kijkt even naar Truus en die knikt instemmend. Ze volgt Joost en David naar de badkamer en laat zich alles uitleggen. Joost vertelt dat hij morgen weer gaat werken, zodat hij vrije dagen kan opnemen als de kraamzorg is afgelopen.

Als ze alles weet te vinden en David accepteert dat Nienke hem verzorgt, kan ze hem de komende dagen ook verzorgen. Dat lijkt Nienke een prima plan en voordat ze het weet, is ze met David bezig en voelt ze zich echt 'aan het werk'. Ondertussen verzorgt Truus moeder Loes en zuigt vervolgens de slaapkamer. Drie kwartier later komt Nienke met David, aangekleed en wel, terug bij Truus en Loes. Truus is net begonnen spullen klaar te zetten voor het badje van Laura. Ze gaat voor het eerst in bad. Vannacht na haar geboorte is Laura's gezichtje alleen wat gewassen. Truus vraagt of Nienke water op de goede temperatuur wil halen en het badje wil vullen. Loes heeft geen badthermometer. Truus zet alle spullen klaar rondom het bed van Loes, zodat ze vanuit haar bed alles goed kan zien. Ook David klimt bij zijn moeder op bed. Truus vraagt of Joost zijn dochter wil baden, maar Joost zegt: "Ik zou nog graag even de kunst willen afkijken, morgen is het mijn beurt."

En zo gebeurt het dat Truus Laura in bad doet en uitleg geeft aan zowel vader en moeder als aan Nienke. Ook David wordt erbij betrokken: hij mag haar buikje onderspetteren. "Baby nat!", roept hij dan steeds.

Omdat Loes heeft gekozen voor borstvoeding, legt Truus Laura na het badje aan de borst.

Nadat Laura in slaap is gevallen en lekker naast haar moeder blijft liggen, heeft Joost koffie en limonade gemaakt en drinken ze dit gezamenlijk in de kraamkamer. Met Loes en Joost overlegt Truus wat er die avond gegeten zal worden. Voor vanavond is de keuze gevallen op verse groentesoep, getrokken van vlees, met stokbrood. Joost zal vandaag de boodschappen doen en het eten klaarmaken. Hij neemt meteen voor twee dagen groenten, fruit en vlees mee.

Truus legt uit dat ze met Nienke, die eerstejaars stagiaire is, een aantal afspraken wil maken en ze gaan vervolgens rustig beneden aan de keukentafel zitten.

Nienke ziet best op tegen de samenwerking met Truus, maar durft hier niets over te zeggen. Ze vertelt wat ze de vorige stages heeft meegemaakt en welke vaardigheden ze al in de eerdere gezinnen en op school geoefend heeft. Ze laat haar stageboek zien en ze spreken af dat Nienke in dit gezin zoveel mogelijk zelfstandig de huishouding zal doen. Natuurlijk zal Truus waar nodig ook meewerken, maar Nienke gaat proberen in hoeverre het lukt als ze in dit gezin deze taken zelfstandig op zich neemt.

Een andere afspraak is dat Nienke, waar mogelijk, met David optrekt. In de loop van de week zal ze een aantal onderdelen van de zorg voor moeder Loes mogen doen en de baby een keer baden. Truus zal deze taakverdeling voorleggen aan de ouders. Verder kan ze natuurlijk haar ogen en oren open zetten als Truus aan het werk is. Truus pakt het zorgplan erbij en rapporteert de zorg die vanmorgen al gegeven is.

Na overleg met Loes en Truus over wat er vandaag in het huis gedaan moet worden, krijgt Nienke een rondleiding van Joost door het huis. En nu gaat ze aan het werk: ze haalt een was af, vouwt deze op, ruimt de huiskamer op en zet de afwas-machine klaar voor een wasbeurt.

Joost neemt David mee naar de supermarkt. Truus vult de wasmachine en zet verse koffie. Er komt bezoek. Truus ontvangt de moeder van Loes en zet de bloemen die ze meebrengt in een vaas.

Na de lunch om 13.00 uur wordt Laura weer aan de borst gelegd door Truus. Ondertussen brengen Joost en Nienke de kleine David naar bed. Meestal slaapt hij zo'n anderhalf uur.

Nadat Laura even gedronken heeft, sluit Truus de gordijnen op de slaapkamer en schakelt de telefoon uit. Ook Loes gaat even slapen na alle vermoeienissen van vannacht.

Om half drie hebben ze het druk met het smeren van beschuit met muisjes voor het bezoek, want de familie en de buurt zijn inmiddels op de hoogte en baby Laura krijgt veel bekijks. Tegen drie uur wordt David pas wakker. Nienke maakt zowel voor David als voor Loes fruit klaar en brengt dit boven. Nienke ziet dat er een aantal nieuwe kleertjes op het bed liggen. Ze overlegt met Loes en Truus om een lijntje te spannen, zodat de kleertjes opgehangen kunnen worden en doet dit samen met Joost. Laura wordt nogmaals aangelegd aan de borst. Ondertussen ruimt Nienke de kraam-/slaapkamer op. Ze neemt David mee naar beneden en ruimt nog wat wasgoed op. Tien minuten voor het einde van de werktijd gaan Truus en Nienke nog even zitten met Loes om na te praten over deze eerste dag. Alle gegevens over Loes, Laura en de borstvoeding noteert Truus in het zorgplan. Truus geeft aan Joost en Loes de nodige instructies voor de avond en de nacht.

Als Truus en Nienke in de keuken de laatste voorbereidingen voor het avondeten klaarzetten noemt Truus een positief en een negatief punt: "Je bent erg enthousiast bezig, maar je tempo is zo laag dat je het in je eentje nooit zou redden." Nienke is blij dat haar motivatie overkomt, maar is teleurgesteld over het tweede punt. Ze dacht juist dat ze zo vlot geweest was. Ze spreken af dat ze morgen speciaal op haar tempo zal letten.

Samen lopen Truus en Nienke naar boven om Loes een prettige avond te wensen en gedag te zeggen: "Tot morgenochtend acht uur!"